Evaluatierapport Zwarte Land 2

Evaluatie door de Stichting HSG&G van het Zwarte Land 2 project bedrijventerrein in Scherpenzeel.

Inhoud

Inhoud 2
..... 2
Hoofdstuk 1. Inleiding 3
Hoofdstuk 2. Conclusies 3
Stakeholders 3
Initiatiefnemers 3
College van B&W 4
Gemeenteraad 4
Provincie 4
Regio FoodValley 5
Adviesbureaus 5
Stichting Grebbelinie In het Vizier 5
Stichting HSG&G 6
Natuur- en cultuurorganisaties 6
Omwonenden 6
Burgers van Scherpenzeel 6
Hoofdstuk 3. Ten slotte 6
Hoofdstuk 4. Chronologie van het Zwarte Land 2 proces 7

Het bestuur van de Stichting HSG&G
Boven v.l.n.r. Jan Ruijgrok, Nico de Haan, Anne de Wit en Gerrit Dijkstra
Onder v.l.n.r. Martijn van Wijk, Frans van Heck en Hans Becx

info@houdscherpenzeelgroenengezond.nl
www.houdscherpenzeelgroenengezond.nl

Stichting Houd Scherpenzeel Groen en Gezond KvK-nummer: 74330799,
Bank: NL88RABO 0341 7249 12

Hoofdstuk 1. Inleiding

In het najaar 2023 hebben wij in een open brief de gemeente opgeroepen een evaluatie uit te voeren van het zogenaamde Zwarte Land 2 project. Het project behelst de realisatie van een bedrijventerrein op het weidegebied dat in Scherpenzeel-West wordt begrensd door de Stationsweg en de Grebbelinie. In de wandelgangen aangeduid als Zwarte Land 2.

Wij hebben in die open brief aangegeven dat wij ook als Stichting een eigen evaluatie zullen uitvoeren. De afgelopen maanden hebben we dit gedaan en vastgelegd in dit evaluatierapport. Het rapport begint met onze conclusies, gerangschikt naar de rollen van de respectievelijke stakeholders, Daarna volgt een chronologisch overzicht van de hele Zwarte Land 2 geschiedenis, waarbij we zo nauwkeurig mogelijk naar relevante broninformatie verwijzen. Denk daarbij aan rapporten, correspondentie, presentaties, artikelen en persberichten.

We gaan in deze evaluatie niet in op onze inhoudelijke bezwaren. Die zijn bij diverse inspraakmomenten al aan de orde geweest en zullen ook later nog wel aan de orde komen bij een eventueel nieuw voorstel bestemmingsplanwijziging.

Hoofdstuk 2. Conclusies

Stakeholders

Zoals gezegd rubriceren we onze conclusies naar rollen van de stakeholders. Dat zijn de initiatiefnemers, het college van B&W, de gemeenteraad, de provincie, de Regio FoodValley, de ingehuurde adviesbureaus, de Stichting Grebbelinie In het Vizier, onze Stichting HSG&G, verschillende natuur- en cultuurorganisaties, omwonenden en burgers van Scherpenzeel.

Initiatiefnemers

Modiform is de kartrekker voor het Zwarte Land 2 project. Hun drijfveer is puur bedrijfseconomisch en daar kan je alle begrip voor hebben. Zonder ironie mag je wel zeggen dat hun lobby uitstekend heeft gewerkt. De verschillende bestuurlijke organen zijn zeer overtuigd geraakt van de noodzaak om hun uitbreidingsplannen binnen Scherpenzeel te realiseren. De maatschappelijke belangen wisten ze naadloos te koppelen aan hun bedrijfsdoelstellingen. Dat ze in onze ogen oneigenlijke argumenten naar voren brachten, dat zij zo! Deze evaluatie gaat niet over de inhoud, toch willen we ze hier kort aanhalen. Er was wel degelijk elders bedrijfsruimte beschikbaar, werkgelegenheid argumenten waren opgeblazen, bij vervoersbewegingen werd groei niet meegenomen en nog meer. Maar dat terzijde. Hooguit kan je stellen dat Modiform het eigen moreel kompas even op een laag pitje had gezet.

Lang blijft onduidelijk wie de overige initiatiefnemers zijn. Voor het integraal plan, waar later het Zwarte Land 2 plan uit ontspruit, is sprake van ‘enkele Scherpenzeelse ondernemers’. In de lobby krijgt hun behoefte aan extra bedrijfsruimte prominent aandacht. Modiform kan dit goed gebruiken als vliegwiel voor hun eigen expansieplannen. Dat de beide enquêtes waar zij hun ruimtebehoefte op baseren subjectief waren, laten we hier maar even voor wat het is. Dat is weer inhoud waar we bij een eventueel vervolg wel op terugkomen. Wat de ondernemers in het hele traject achteloos naar de achtergrond drukten is het prioriteit geven aan inbreiding en revitalisatie van bestaande industrieterreinen en kritisch zijn op oneigenlijke toestroom van externe ondernemingen.

College van B&W

Minder mild is ons oordeel over de rol van B&W in haar verschillende samenstellingen. Zij zijn niet consistent in hun beleid en dat heeft grote gevolgen voor het moeizaam verlopende proces. Zij geven aan scherpe keuzes te moeten maken, maar doen het tegenovergestelde. In visiedocumenten stellen ze kritisch om te zullen gaan met beperkte ruimte, het tegendeel is het geval. Dat geldt niet alleen voor het Zwarte Land 2 dossier, maar op meer terreinen. Nu, vele jaren later, plukken we daarvan de wrange vruchten op gebieden als infrastructuur en energie congestie.

B&W volgt blind wat de lobbyisten ze voorleggen. Een eigen kritische toets is ver te zoeken. En als er al getoetst wordt, laten ze dat doen door externe bureaus die door de opdrachtgever worden betaald.

Ook in de communicatie laten ze zich leiden door Modiform en hun adviseur bureau Gieling. De wijze waarop telkens weer in een laat stadium de gemeenschap wordt geïnformeerd, is weinig respectvol.

B&W laat onduidelijkheid voortbestaan over eventuele verplichtingen die gedurende het traject zijn aangegaan. We kunnen alleen maar gissen of het uiteindelijk door Modiform stopzetten van het plan voor het grote distributiecentrum, het college heeft behoed voor een claim. En nog steeds weten we niet of de gok die Modiform nam, met het kopen van de grond voor € 6 miljoen, gevolgen heeft voor de gemeente.

De wijze waarop B&W ons telkenmale vertelde dat de gemeenteraad nog niet aan zet is, was tekenend. De oude Wet Ruimtelijke Ordening bood alle ruimte tot die passieve houding.

En we hebben geen woorden voor de wijze waarop nieuwe raadsleden voor ons ‘werden gewaarschuwd’.

Gemeenteraad

De gemeenteraad leek zich wel te kunnen vinden in de passieve rol die van hen werd verwacht en waarvoor de oude Wet Ruimtelijke Ordening alle ruimte bood. Petities, inspraak in de raadsvergaderingen, brieven aan de fracties, niets leidde tot enige beweging vanuit de Raad.

Pas op het laatst kwam daar verandering in. Complimenten zijn er voor het doorvragen op al dan niet aangegane verplichtingen en ook voor coalitiegenoot GBS voor het vasthouden aan het amendement waarmee speculatie wordt tegengegaan en ruimtebeheer wordt geregeld. Dat kan later nog heel nuttig blijken, mochten er nieuwe plannen komen voor het weidegebied.

Provincie

De rol van de provincie in het Zwarte Land 2 dossier is cruciaal omdat zij besluiten moeten toetsen en bekrachtigen. Wij hebben zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau contact gehad met de provincie. Op ambtelijk niveau was er aandacht voor onze inhoudelijke bezwaren. Bestuurlijk was die aandacht minder en bleef betrokkenheid beperkt tot formele processtappen. Dit had tot gevolg dat rapporten die veelal door externe bureaus waren opgesteld blindelings werden goedgekeurd. De goedkeuring van de anterieure overeenkomst is daarvan het meest prangende voorbeeld, met tot nu toe ook de meeste gevolgen.

De rol van de provincie ligt nog extra ingewikkeld omdat er fricties waren tussen de provincie en de gemeente Scherpenzeel over de beoogde fusie. Of Zwarte Land 2 een rol heeft gespeeld weten we niet. Feit is wel, dat noch de gemeente, noch de provincie pogingen deden om dit gerucht te ontzenuwen..

Regio FoodValley

De rol van de Regio FoodValley is minder evident als die van college en provincie, maar niet te onderschatten omdat hun adviezen koersbepalend zijn voor uiteindelijke besluitvorming op gemeentelijk en provinciaal niveau.

Hun besluit van 8 februari 2019 is bepalend geweest voor het verdere verloop van het Zwarte Land 2 traject. De lobby die eraan voorafging is volledig afgeschermd gebleven voor de buitenwereld. Achteraf is er wel het één en ander duidelijk geworden, zoals het hectische verloop van de betreffende vergadering, de meningsverschillen, het afwijzende ambtelijke advies en de suggestieve en onvolledige rapporten waarop het besluit was gebaseerd.

Adviesbureaus

Een prominente rol is weggelegd voor bureau Gieling. Zij hadden de regie over het hele proces en bepaalden de vervolgstappen bij de bijeenkomsten van de initiatiefgroep. Zij zorgden er samen met B&W voor, dat deze initiatiefgroep onder de radar bleef. Er waren WOB verzoeken voor nodig om hier zicht op te krijgen.

Gespecialiseerde adviesbureaus werden onder regie van bureau Gieling ingehuurd. De rekening kwam uiteraard uiteindelijk bij Modiform terecht. Die adviesbureaus zullen zeker te goeder trouw bezig zijn, maar worden toch beïnvloed door wat het gewenste antwoord is. Het ontbreekt aan een onafhankelijk loket met technisch inhoudelijke deskundigheid, dat niet afhankelijk is van opdrachtgevers. Het ambtelijk apparaat zou die onafhankelijke toets moeten vervullen, maar heeft daarvoor niet de expertise en de capaciteit. Ook hebben ambtenaren veel minder ruimte dan lobbyisten en externe adviseurs om hun eigen onafhankelijke opinie kenbaar te maken. Of dat in Scherpenzeel speelt is ons niet bekend. Wel hebben wij geconstateerd dat er in het hele Zwarte Land 2 dossier niet één keer een ambtelijk commentaar is geleverd op de vele externe rapporten.

Stichting Grebbelinie In het Vizier

De steun die we van de Stichting Grebbelinie In het Vizier kregen was hartverwarmend. Met name de vrijwilligers die zich inzetten voor de exploitatie van de Grebbelinie en het aangrenzende museum willen we hierbij noemen. Zij zijn samen met ons opgetrokken bij manifestaties, inspraak, persberichten en soms aangrijpende interviews.

Het bestuur van de Stichting Grebbelinie In het Vizier hield zich veelal afzijdig. Zij zijn een paar maal door Modiform benaderd, maar zijn niet ingegaan op compensatie voorstellen. Evenmin hebben zij een actieve bijdrage geleverd aan de verschillende bezwaarprocedures. Een paar maal is er bestuurlijk overleg geweest tussen de Stichting Grebbelinie In het Vizier en onze Stichting. Met wederzijds begrip is afgesproken dat beiden hun eigen koers bepalen.

Stichting HSG&G

Dat brengt ons bij een evaluatie van onze eigen rol. Het zal niet makkelijk zijn om een genuanceerd oordeel over onszelf te vellen. We hebben het vanaf het eerste begin heel belangrijk gevonden om openheid van zaken te krijgen en te geven en ook om ons te hoeden voor kwetsende opmerkingen en cynisme. Enige ironie zat er niettemin wel regelmatig in onze nieuwsuitingen, maar hopelijk hebben we nooit op de persoon gespeeld. Toch kunnen we het ons aantrekken dat we sympathisanten verloren als gevolg van onze wijze van actievoeren.

Natuur- en cultuurorganisaties

Een aantal NGO's heeft sympathie betuigd. Dat gaat van de Vereniging Heemschut en de Stichting Menno van Coehoorn, tot Natuurmonumenten en Vogelbescherming. Soms ging dat verder en gaven sommige van deze organisaties ook commentaar door zienswijzen in te dienen. Ook hopen een paar organisaties in een eventueel later stadium meer inhoudelijk samen met ons op de barricaden te gaan. Dat hangt vooral af van het aandachtsgebied waar zij zich voor inzetten.

Omwonenden

De omwonenden langs de Stationsweg zijn natuurlijk het meest betrokken. Voor hen geldt immers letterlijk: 'Niet in mijn voortuin'. Er is daar lintbebouwing en gebleken is dat de bewoners elkaar lang niet allemaal kennen. Twee bewoners zijn bestuurslid van onze Stichting, anderen trekken hun eigen plan en een enkeling was wel ontvankelijk voor een regeling met de initiatiefnemers. Pogingen van ons en van individuele bewoners om samen op te trekken gingen schoorvoetend. Toen het op juridische kosten aankwam was er meer urgentie om samen op te trekken. De meesten hebben inmiddels een rechtsbijstandverzekering en met onze advocaat hebben we afspraken gemaakt dat die de coördinatie van eventuele proceskosten voor z'n rekening neemt. We hebben goede hoop dat bij een eventueel vervolg dit de samenwerking tussen de omwonenden zal versterken.

Burgers van Scherpenzeel

Bij de inwoners van Scherpenzeel ontstond al vrij snel het beeld dat een mega groot distributiecentrum strijdig is met de schaalgrootte van ons dorp. We kregen daardoor brede steun voor onze bezwaren. Hoe zich dat in de toekomst ontwikkelt is koffiedik kijken. Bij eventuele andere plannen voor het weidegebied zullen voor de Scherpenzelers ook andere argumenten een rol spelen. We gaan het zien.

Hoofdstuk 3. Ten slotte

Het hele Zwarte Land 2 proces past in een groter plaatje. Wat zich in Scherpenzeel afspeelde, gebeurde ook in het groot. We hebben zo veel mogelijk getracht de ontwikkelingen in het Scherpenzeelse ook in de context van maatschappelijke ontwikkelingen te bezien. Denk daarbij aan mythevorming door lobbyisten, aan opportunisme van ontwikkelaars, aan de ongebreidelde behoefte aan groei, aan de verdozing van Nederland, de kwetsbaarheid van flora en fauna en niet op de laatste plaats de gesloten bestuurscultuur en gebrek aan visie. Dat leidt tot keuzes die achter de schermen zijn voorgekookt en tot het wegkijken als er scherpe keuzes nodig zijn. En die scherpe keuzes waren nodig en zijn nog steeds nodig. Kijk maar naar de beperkte ruimte om ons heen en naar de druk op de infrastructuur. Dat er congestie is op de wegen en in de

energievoorziening komt niet vanzelf, daar ging besluitvorming aan vooraf. Dat grote distributiecentrum was een voorbeeld.

Werk aan de winkel, op naar een open bestuurscultuur, waarin moeilijke keuzes een uitdaging zijn.

Hoofdstuk 4. Chronologie van het Zwarte Land 2 proces

In onderstaand chronologisch overzicht hebben we zo nauwkeurig mogelijk de fasen van het proces in kaart gebracht. We verwijzen waar mogelijk naar relevante bronnen zoals rapporten, correspondentie, presentaties, artikelen en persberichten.

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
2000	**Het weidegebied** Een kleinschalig landschap met hoge natuurwaarden. Elders in de gemeente zijn al die kleinschalige weidegebieden verdwenen en veranderd in uitgestrekte voedselarme en eenvormige grasvlaktes die een onderdeel zijn geworden van intensieve melkveebedrijven.	
	De Grebbelinie De Grebbelinie heeft een lange geschiedenis met een cultuur- en natuurhistorische waarde. Het weidegebied Zwarte Land 2 grenst aan dit gebied.	
2009	**Stuurgroep Grebbelinie** Scherpenzeel is lid van de stuurgroep Grebbelinie. Samen met omliggende gemeenten en enkele natuur- en cultuurhistorische organisaties zetten zij zich in voor bescherming van het gebied. In een brief aan de minister pleiten ze ervoor dat de Grebbelinie Rijksmonument wordt en dat het gebied onlosmakelijk deel uitmaakt van het systeem van de Grebbelinie als waterlinie en inundatiegebied.	
2011	**Grebbelinie Rijksmonument** In 2011 wordt de Grebbelinie een rijksmonument. Foto van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed bij de aanwijzing van de Grebbelinie tot Rijksmonument (april 2011). Op de foto staan de betrokken burgemeesters, de minister en andere betrokkenen. De nieuwe status van de Grebbelinie wordt vastgelegd in het Beeldkwaliteitsplan Grebbelinie 2011.	
2011	**B&W toon historisch besef** Er werd toen heel respectvol en met veel historisch besef, ook door de Gemeente Scherpenzeel, naar de Grebbelinie als geheel gekeken. Wanneer het is gebeurd en hoe het is gegaan weten we niet precies maar een paar jaar later is er nog maar weinig over van dat respectvolle gedachtengoed.	
2013	**Structuurvisie 2013** In de Structuurvisie 2013 zijn zoekgebieden voor bedrijven aangegeven. We hebben er bij herhaling op gewezen dat een zoekgebied aanwijzen niet het zelfde is als besluiten dat er een bedrijventerrein moet komen. Toch wordt er jaren later nog naar Structuurvisie 2013 verwezen als zijnde het	

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
	moment waarop de gemeenteraad besloot dat er een bedrijventerrein moest komen.	
2011 - 2018	**Beleidsdocumenten** In de periode 2011 - 2018 worden diverse beleidsdocumenten geschreven die ter onderbouwing voor de besluitvorming worden aangehaald. Zoals de Provinciale structuur- en omgevingsvisie 2018.en het Regionaal Programma Werklocatie (RPW) | Regio Foodvalley	
2017	**Integraal Plan Scherpenzeel** In 2017 lanceerde een Initiatiefgroep ondernemers een integraal plan Scherpenzeel. Dit plan wordt in de gemeenteraad verworpen, maar er wordt wel opening gelaten voor bedrijven op Zwarte Land 2. Door voorstanders van Zwarte Land 2 wordt dit raadsbesluit uitgelegd als groen licht voor een bedrijventerrein. Dit is ook het enige antwoord dat we krijgen als wij stellen dat de gemeenteraad **nooit** is geraadpleegd. Eerder het tegendeel is waar. Bij overleg met B&W krijgen we elke keer te horen dat de Raad nog niet aan zet is.	
2017	**Initiatiefgroep komt in beeld** Vanaf het verschijnen van het Integraal Plan Scherpenzeel wordt voor het eerst gesproken over "een initiatiefgroep". Onduidelijk is of die representatief is voor alle ondernemers. De rol van de ondernemersvereniging is onduidelijk. Later krijgen we hier weer mee te maken en die onduidelijkheid wordt dan alleen maar groter.	
2017	**Enquêtes** Onderdeel van het het Integraal Plan Scherpenzeel is een enquête naar ruimtebehoefte voor ondernemers. Ook de gemeente liet in die periode een enquête uitvoeren naar de uitbreidingsbehoefte bedrijventerrein. Zie Gemeente enquête 2016.	
2017	**Objectiviteit van de enquêtes** De enquêtes zijn niet openbaar, maar we hebben ze via een WOB (WOO) aanvraag kunnen inzien. Er zijn twijfels over objectiviteit van de enquêtes. Hoe representatief zijn die enquêtes? Door welk bureau zijn ze uitgevoerd? Wie betaalde? Zijn alle ondernemers geraadpleegd?	

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
2017	**Modiform Initiatieven** Modiform komt samen met Ondernemersvereniging Scherpenzeel en Bureau Gieling met initiatieven voor een nieuw bedrijventerrein. Samen sturen zij een brief aan de Gemeente met voorstel tot samenwerkingsverband met de Gemeente. Doel is ruimtebehoefte bedrijven te onderzoeken, planontwikkeling, en bijdrage leveren aan actuele toekomstvisie. Brief ondernemers 19-09-17	
2017	**Lobby Modiform** Deze initiatieven blijven grotendeels onder de radar. Modiform, enkele ondernemers en voormannen van GBS steken de koppen bij elkaar. De plannen lijken al snel in kannen en kruiken. Modiform maakt een gelikte PowerPoint presentatie voor B en W en Gemeenteraad. Daarin staat hoe de procedure gaat verlopen en als laatste punt dat de omwonenden moeten worden geïnformeerd. Dat verklaart waarom het tot augustus 2018 duurt voordat er iets over de plannen in Scherpenzeel bekend wordt.	
2018	**Modiform presentatie** Modiform beargumenteert de noodzaak van Zwarte Land 2: 1. Modiform moet groeien en al haar activiteiten concentreren binnen Scherpenzeel. 2. Naast de groei ambities van Modiform is er binnen de huidige bedrijventerreinen onvoldoende mogelijkheid voor expansie voor andere bedrijven. 3. Het plan is van maatschappelijk belang voor Scherpenzeel en zal de leefbaarheid en duurzaamheid van het dorp bevorderen. In de Modiform presentatie staat de basis voor ALLE besluitvorming door B&W, Raadscommissies. FoodValley en de Provincie.	
2018	**Enorme opslagloods** In dit eerste plan zal driekwart van het hele plangebied worden bedekt met een enorme opslagloods pal tegenover de Grebbelinie en pardoes in het uitzicht van de loopgraven. In ruil voor de medewerking van de gemeente kunnen lokale ondernemers de rest van de grond kopen.	
Aug 2018	**Bericht in de krant** In augustus 2018 verschijn vanuit het niets een bericht in de Scherpenzeelse krant: 'Er zit schot in het nieuwe industrieterrein'. Na meer dan een jaar lobby	

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen

achter de schermen, komt dan eindelijk het eerste bericht naar buiten.
Voor een aantal verontruste bewoners was dit de aanleiding zich hier nader in te verdiepen en al gauw was de Stichting HSG&G in oprichting.

Sept 2018

RPW Regio FoodValley 2018

Op 27 september 2018 stelt de Gemeenteraad het Regionaal Programma Werklocaties Regio FoodValley 2018 vast. Met daarin onder andere uitgangspunten:
'het **juiste bedrijf op de juiste plek**' en 'Scherpenzeel zet door middel van **revitalisatie** en **herstructurering** in op instandhouding en waar mogelijk vergroting van de **kwaliteit** van bestaande bedrijventerreinen'.

Okt 2018

B&W negeert de RPW uitgangspunten

Ten aanzien van Zwarte Land 2 staat In het RPW 2018 de volgende kanttekening:
Een aantal ondernemers in Scherpenzeel heeft een plan ontwikkeld voor de uitbreiding van bedrijventerrein 't Zwarte Land. De plannen stoelen op een door de gemeente Scherpenzeel georganiseerd behoefteonderzoek waaruit een behoefte aan zo'n 7,5 hectare bedrijventerrein voortkwam. Omdat deze behoefte nog niet is omgezet in een onherroepelijk vastgesteld bestemmingsplan kon dit plan niet als een hard plan in het RPW worden opgenomen. Er worden stappen gezet om tot een bestemmingsplan te komen.
Dit staat haaks op de uitgangspunten, het juiste bedrijf op de juiste plek en primaat bij kwaliteit en herstructurering bestaande bedrijventerreinen.
Hier moeten wel andere krachten spelen. Hoe kan je als B&W anders zo inconsistent zijn in je beleid.

Febr 2019

Instemming Regio FoodValley

De besluitvorming voor bedrijventerrein Zwarte Land 2 vereist instemming van de Regio FoodValley. Eén van de voorwaarden voor instemming is, dat er een Laddertoets wordt uitgevoerd.
Op 8 februari 2019 gaat FoodValley akkoord. Zie: 2019-02-08 Afspraken Regiobestuur. Dit besluit van de Regio Foodvalley is de basis voor alle verdere besluitvorming.
Aansluitend stelt B&W de gemeenteraad via een memo bedrijventerrein op de hoogte van het besluit.

Febr 2019

FoodValley negeert ambtelijk advies

Argumenten van Modiform werden één op één overgenomen en strijdigheid met eigen RPW wordt genegeerd. Tegen ambtelijk advies in gaat FoodValley akkoord.
Uit bronnen van betrokkenen weten we dat dit een turbulente vergadering was waarin de onderliggende belangen stevig botsten. De laddertoets was voorwaardelijk voor het besluit. Deze laddertoets was kort tevoren door een

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
	extern bureau uitgevoerd. Dit in opdracht van en betaald door de initiatiefnemer. Het rapport was verre van onafhankelijk en de gemeente heeft op geen enkele wijze kritisch naar dit rapport gekeken. Dit is structureel. Ook bij latere externe rapportages heeft de overheid niets getoetst.	
Febr 2019	**De Gemeenteraad blijft passief** De gemeenteraad is ook in dit stadium passief. Wij hebben de fracties aangespoord om betrokken te geraken bij de besluitvorming. Geen enkele fractie neemt enig initiatief. Het college wijst ons er fijntjes op dat binnen de dan vigerende wetgeving betrokkenheid van de raad niet aan de orde is. Dit horen we later nog vele malen. Er wordt dan zelfs tot spoed gemaand met het proces, omdat bij de nieuwe Omgevingswet de raad geen passieve houding meer aan kan nemen.	
Maart 2019	**Toekomstvisie Scherpenzeel 2030** Begin 2019 wordt het rapport Toekomstvisie Scherpenzeel 2030 gepresenteerd. Dit door bureau Berenschot uitgevoerde onderzoek wordt door de gemeenteraad met veel lof ontvangen, goedgekeurd en gepresenteerd aan de inwoners van Scherpenzeel. De kern van het rapport draait om kleinschaligheid, duurzaamheid en het maken van scherpe keuzes.	
Maart 2019	**Scherpe keuzes, hoezo ??** Toekomstvisie Scherpenzeel 2030 wordt in dezelfde periode gepresenteerd waarin het college van B&W ook goedkeuring verleent aan plannen voor een nieuw bedrijventerrein met daarop een mega groot distributiecentrum. Dit staat haaks op Toekomstvisie Scherpenzeel 2030. Daarin staat letterlijk: '*Er moeten duidelijke grenzen worden gesteld aan uitbreiding van het bebouwde gebied. Kijkend naar de kernwaarden is de ruimte voor uitbreiding gering. Dat betekent dat er met respect voor inwoners en bedrijfsleven duurzame oplossingen moeten worden gezocht binnen de schaarse ruimte*'.	
Maart 2019	**Inspraak Raadsvergadering** Op 11 maart was er een inspraakavond in de gemeenteraad waarbij we als dan nog in oprichting zijnde stichting HSG&G een Manifest hebben aangeboden. Er waren ruim 180 sympathisanten aanwezig.	
Maart 2019	**Oprichting HSG&G**	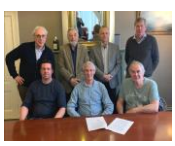

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
	Op 20 maart 2019 is de Stichting HSG&G officieel. Toekomstvisie Scherpenzeel 2030 is de basis voor de statutaire uitgangspunten.	
Maart 2019	**Kopje koffie met de burgemeester** Tijdens de raadsvergadering van 7 maart 2019 hebben we gebruikgemaakt van de inspraakmogelijkheid. Wij hebben onze grote verbazing en frustratie uitgesproken over het feit dat het College autonoom en louter op basis van een signaal van Modiform inmiddels vele stappen heeft ondernomen om de weg te plaveien voor de uitbreiding. We hebben het dan met name over het overleg met de provincie en de Regio Foodvalley, en over het verstrekken van een opdracht voor de zogenaamde ladderonderbouwing. Formeel is de raad hier niet in gekend en de burgerij al helemaal niet. Wij hebben dit allemaal via recherchewerk moeten trachten te achterhalen. De wethouder heeft geen antwoord op “het waarom” van deze autonome acties van het College. Het blijft dus bij onze vermoedens. Datzelfde geldt overigens ook voor de vraag waarom het College en ook de Regio Foodvalley in hun besluitvorming zijn afgeweken van het ambtelijk advies. Dat de communicatie slecht is verlopen beaamt de burgemeester en hij biedt daarvoor zijn excuses aan. Hij zegt daar verbetering in te zullen aanbrengen en nodigt ons uit om met enige regelmaat een kopje koffie te komen drinken.	
Mei 2019	**B&W: kan het een tandje minder?** Uit de correspondentie tussen het College en Modiform blijkt dat de reuring in de lokale gemeenschap effect lijkt te hebben. Op 21 mei uit het college van B&W in een Uitgangspuntennotitie Zwarte Land 2 bezorgdheid, omdat er zowel bij de direct omwonenden als breder in de Scherpenzeelse gemeenschap grote weerstand is tegen de grootschalige uitbreidingsplannen van Modiform. Het College vraagt de Initiatiefgroep de mogelijkheden te bekijken om een zo groot mogelijk **gedeelte van de uitbreidingsbehoefte te realiseren op het bestaande bedrijventerrein**. Dit zou het ruimtebeslag op het Zwarte Land 2 kunnen verkleinen. Diezelfde maand dient Modiform een principeverzoek in bij de gemeente, waarin ze aangeven dat zij de ruimtebehoefte die in de revitalisatie zou kunnen worden gerealiseerd in mindering kunnen brengen op het uitbreidingsgebied.	
Mei 2019	**Ludieke actie** Op 28 mei is er een ludieke actie van de Stichting HSG&G, tezamen met de omwonenden en De Stichting Grebbelinie in het vizier, gecombineerd met weer een inspraakmoment in de gemeenteraad. Ruim 250 sympathisanten waren aanwezig; een unicum in de Scherpenzeelse historie.	
Mei - Aug 2019	**Informatieavonden voor select gezelschap**	

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
	De initiatiefgroep Zwarte Land 2 organiseert informatieavonden voor omwonenden. Tijdens deze avond worden door het bureau Gieling Consultancy de plannen gepresenteerd. Onze aanwezigheid bij de informatieavonden wordt niet op prijs gesteld. Wel aanwezig is de wethouder.We zijn verbaasd omdat de burgemeester bij herhaling heeft gezegd, dat de gemeente geen partij is in de initiatiefgroep.	
Aug 2019	**Initiatiefgroep. Wie zijn dat?** Op 20 augustus ontvangen we van de gemeente de via de WOB opgevraagde informatie. Belangrijkste observaties zijn voor ons dat er kennelijk al een jaar een projectgroep Zwarte Land 2 bestaat. De gemeente, Modiform en Gieling Consultancy maken deel uit van deze projectgroep. Onze opperste verbazing betreft het feit dat in alle overleg en koffierondjes met het College, hier nooit iets over is gecommuniceerd met onze Stichting. Terwijl ons overleg met het College vooral gebaseerd was op openheid en transparantie in de discussie.	
Sept 2019	**Ruimtelijke Visie: Toch geen tandje minder !** In september komt Modiform met Ruimtelijke Visie t Zwarte Land 2 met daarin het principeverzoek voor uitbreiding op het Zwarte Land 2. Van het gevraagde 'tandje minder' is weinig te merken. Met dit principeverzoek wordt het besluitvormingsproces in gang gezet. Het College van B&W van Scherpenzeel zal hierover een besluit nemen en daarna zal de gemeenteraad gevraagd worden in te stemmen met de voorbereidingen voor een bestemmingsplanwijziging.	
Okt 2019	**Aan het lijntje gehouden** Begin oktober heeft de gemeente onze Stichting en de omwonenden op de hoogte gesteld van dit principeverzoek van Modiform. In november hebben we als Stichting HSG&G nog een gesprek over het principeverzoek Zwarte Land 2. Daarbij benadrukt de burgemeester dat het college nog geen standpunt heeft ingenomen en dat eerst ambtelijk en ander advies wordt ingewonnen. Ook de input van onze Stichting wordt daarbij zeer gewaardeerd. Een week later op 5 november verrast B&W ons met hun Principe-Uitspraak Zwarte Land 2 . De gemeente staat positief tegenover de ontwikkeling van een bedrijventerrein op de betreffende locatie.	
Nov 2019	**Omdat het ook Duurzaam kan** In november 2019 komt de Stichting HSG&G met een voorstel dat wel voldoet aan het besluit van de Foodvalley en dat tevens voldoet aan de belangen van de omwonenden, aan het Rapport Toekomstvisie 2030 en aan het Beeldkwaliteitsplan Grebbelinie. In het voorstel "Omdat het ook duurzaam kan...." is ook een plan opgenomen voor alternatieve aanwending van Zwarte Land 2.	

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
Febr 2020	**Ons alternatief valt niet goed** In februari 2020 hebben we ons alternatief "Omdat het ook Duurzaam kan..." aan B&W aangeboden. Later komen we erachter, dat de wethouder dit rapport niet met publiciteit van de pers in ontvangst had mogen nemen. Dit vonden wij in een via een WOB verzoek verkegen verslag van de initiatiefgroep. Eerste signalen dat wij bewust buitenspel gehouden worden. Later zal dat nog veel explicieter blijken.	
Juli 2020	**Anterieure Overeenkomst** Modiform en gemeente sluiten een anterieure overeenkomst over ontwikkeling Zwarte Land 2. Ook dit document hebben we alleen via een WOB verzoek verkregen. Vandaar de vele zwartgelakte passages.	
Sept 2020	**Provincie steunt plannen** De Provincie staat positief tegenover Zwarte Land 2 plannen en ondersteunt de Anterieure overeenkomst. Wel stelt Provincie als voorwaarde dat er een Q&A rapport Zwarte Land 2 komt.	
Sept 2020	**Vragen en Antwoorden zijn zelf bedacht !** Het is in één woord schokkend dat de vragen en antwoorden in dit Q&A rapport volledig door betrokkenen zijn bedacht. Het Q&A Rapport is door een externe partij in opdracht van de initiatiefnemer opgesteld. Minstens zo verbijsterend is, dat noch de gemeente noch de provincie hierover valt.	
Jan 2021	**Bestemmingsplanprocedure kan beginnen** Met de principe uitspraak van de gemeente, de anterieure overeenkomst en de instemming van de provincie kan de bestemmingsplanprocedure worden gestart. Daarvoor dient Modiform als kartrekker van de initiatiefnemers een aantal stappen te doorlopen. Een zorgvuldig participatietraject met de omgeving, afstemmen met de Omgevingsvisie en een reeks onderzoeken die uiteindelijk tot een voorontwerp bestemmingsplan moeten leiden.	

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
Maart 2021	**Participatietraject** Het participatietraject werd bemoeilijkt door de Corona pandemie. Daarvoor hebben we alle begrip. Inhoudelijk hadden we nogal wat kanttekeningen. De vraagstellingen waren tendentieus en de vragenstellers kwamen selectief aan bod in de online bijeenkomsten. Voor ons was het overduidelijk een"verplicht nummer"dat onderdeel moest zijn van de bestemmingsplan procedure. Het Rapport Participatieproces 't Zwarte Land 2 geeft naar onze mening geen objectieve weergave van hetgeen de omgeving van de uitbreidingsplannen vindt.	
April 2021	**Modiform koopt de grond** Ook hiervoor hebben we via het Kadaster wat naspeuringen moeten doen. Het hele gebied van 7.5 Hectare, bestaande uit 2 kavels, één van enkele Scherpenzeelse families en één van de buurman de firma Berkhof, wordt voor € 6 miljoen gekocht. Het feit dat Modiform vanaf dit moment eigenaar is, plaatst alle volgende acties in een ander licht. Later wordt de portefeuillehouder in het College hier nog dringend over bevraagd. De vraag of de gemeente hiermee ook verplichtingen is aangegaan, blijft vooralsnog onbeantwoord.	
Juli 2021	**Omgevingsvisie** Ter voorbereiding op de Omgevingswet moeten alle gemeentes in Nederland een omgevingsvisie opstellen. De Nota van Uitgangspunten Omgevingsvisie Scherpenzeel dient door de initiatiefnemers voor Zwarte Land 2 in ogenschouw genomen te worden.	
Juli 2021	**Nota Omgevingsvisie krijgt van ons een onvoldoende** De Ontwerp Omgevingsvisie is naar onze mening ongeloofwaardig. De grote dilemma's waar we voor staan worden uit de weg gegaan en noodzakelijke scherpe keuzes worden niet gemaakt. Heel spijtig, temeer daar er een uitgebalanceerde Toekomstvisie gemeente Scherpenzeel 2030 is, die hiermee ten grave wordt gedragen. Die visie was wèl consistent, had een heldere visie op de kernwaarden en maakte wel de noodzakelijke scherpe keuzes. In onze Zienswijze HSG&G Ontwerp Omgevingsvisie Scherpenzeel wijzen we onder andere op het streven van de gemeente om **op zoek gaat naar nieuwe bedrijven van elders** die zich in Scherpenzeel willen vestigen. Volstrekt onbegrijpelijk, maar goed om te weten! Ook hier komt overigens weer de term "Zoekgebied" terug. Bedrijventerreinen aan de	

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
	noordkant van de rondweg wordt daarmee een optie. Net als in 2013 wordt een suggestie gewekt die later als genomen besluit zal worden uitgelegd.	
	Eerste huis-aan-huis Magazine In november laten we een huis-aan-huis magazine in het dorp bezorgen. Het krijgt een warm onthaal in het dorp.	
Dec 2021	**B&W stelt voorwaarden** Modiform wordt ongeduldig en vraagt het College tempo te maken. Op 22 december 2021 beantwoordt de gemeente een brief van Modiform over belemmeringen in het besluitvormingsproces. Cruciale voorwaarden van de gemeente zijn de bouwhoogte en de volgordelijkheid. Met dat laatste wordt bedoeld dat de inbreidingsplannen eerst op tafel moeten liggen voordat de uitbreidingsplannen kunnen worden goedgekeurd. De brief van 22 december aan Modiform zijn we door recherche werk op het spoor gekomen en pas via een WOB verzoek kunnen inzien.	
2021	Bedrijfsverzamelgebouw	
Maart 2022	**Gemeenteraadsverkiezingen** Bestuurlijk horen wij nu al vier jaar van B&W dat er nog niets is besloten en dat de raad nog niet aan zet is. Oproepen aan raadsleden, inspraak, ludieke acties, niets kon de raadsleden aanzetten tot enige vorm van initiatief. Pas toen wij het thema Zwarte Land 2 bij de gemeenteraadsverkiezingen op de agenda wisten te krijgen, werd de gemeenteraad wakker. Dat werd ons niet door iedereen en zeker niet door het gemeentebestuur in dank afgenomen. Getuige ook het bij het verkiezingsdebat weglaten van het thema Zwarte Land 2. Met onze lantaarnpaalactie hadden we immers al voldoende aandacht gekregen.	
juni 2022	**Instructie nieuwe raadsleden: 'Mijd pressiegroep'** Alle nieuwe raadsleden krijgen van B&W een vertrouwelijk overdrachtsdocument met toelichtingen op de diverse portefeuilles, waaronder Zwarte Land 2. Via een WOB verzoek hebben we kennis kunnen nemen van de passages die over Zwarte Land 2 gaan. In dit document worden de nieuw gekozen raadsleden opgeroepen om vooral niet het debat aan te gaan. Dat wordt beargumenteerd met een verwijzing naar de dan nog geldende Wet ruimtelijke ordening. Binnen de kaders van die WRO is actieve inbreng van de Raad namelijk niet nodig. De Raad wordt gevraagd, zolang de wet dat toelaat, de passieve “rolneming” van de afgelopen vier jaar te continueren. In de nieuwe Omgevingswet wordt dat anders, dan wordt actieve rolneming van de Raad verwacht. De Gemeente had ook kunnen oproepen om nu al in de geest van de nieuwe wet actieve betrokkenheid te tonen. Het kan toch niet waar zijn dat dezelfde bestuurder die Raadsleden oproept de passieve houding te continueren, zegt	

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
	met opinierondes een zorgvuldig route voor te staan door in een vroeg stadium input vanuit de Raad te vragen. **Helemaal verbijsterend is dat omgang met pressiegroepen (lees HSG&G) als risico wordt bestempeld.**	
Juli 2022	**Voorontwerp bestemmingsplan** Zomer 2022 ligt het voorontwerpbestemmingsplan ter inzage. Zie: Toelichting bij Voorontwerp Bestemmingsplan. Er zijn 15 zienswijzen, waaronder die van ons en ook van de Provincie en buurgemeente Woudenberg. Er zijn veel vraagtekens over de hoogte en diepte van de distributieloods, die tot 8 meter verdiept zou komen te liggen.	
Aug 2022	**B&W maakt draai van 180°** In de zomer van 2022 laat het College de voorwaarde vallen dat er eerst een inbreidingsonderzoek moet worden uitgevoerd. Het motief waarom de gemeente 180 graden is gedraaid is volstrekt onduidelijk. Geen idee wat er achter de schermen is gebeurd. Als de wethouder wederom in een raadsvergadering bevraagd wordt of er echt geen verplichtingen zijn aangegaan, blijf het antwoord semantisch onduidelijk.	
Okt 2022	**Ontwerpbestemmingsplan gereed** In oktober 2022 is het ontwerpbestemmingsplan gereed. In de raadsvergadering van 1 november haalt het voorstel het niet om het ontwerpbestemmingsplan ter inzage te leggen. De coalitie blokkeert dit, omdat zij via een amendement eerst een anti-speculatiebeding opgenomen willen zien, evenals regels omtrent kaveluitgifte. Dit is een verrassende ontwikkeling. De wethouder en de burgemeester probeerden nog wel het amendement om te zetten in een motie. Dit lukte niet en daarmee vervloog de mogelijkheid voor de wethouder om met een inspanningsverplichting de goedkeuring door te zetten.	
Sept 2023	**Lange Radiostilte. Modiform haakt af !** Tot ver in de zomer is er radiostilte, tot op 14 september 2023 plotseling de mededeling komt dat **Modiform afziet van nieuwbouw aan de Stationsweg**. Modiform haakt af omdat de bedrijfresultaten als gevolg van mondiale ontwikkelingen tegenvallen. Dus geen megagroot distributiecentrum van 2,5 hectare. Maar wat dan wel? De laatste alinea van het persbericht zegt daar wel iets over: *'Zowel Modiform als de gemeente hebben, ondanks deze gewijzigde omstandigheden, nog steeds de intentie om het plangebied in te zetten voor de vestiging van lokale bedrijvigheid'*. Die laatste alinea van het persbericht lezend, zou het zomaar kunnen dat we ook de komende vijf jaar nog wel even zoet zijn met Zwarte Land 2.	 Modiform trekt plan voor 'blokkendoos' in weiland in, maar omwonenden zijn niet echt blij

Jaar	Chronologie ZL2 project	Bronnen
Aug 2023	**Verzoek ontheffing Wet Natuurbescherming** Al op 5 december 2022 blijkt Modiform bij de Provincie Gelderland ontheffing te hebben aangevraagd op grond van de Wet De provincie Gelderland wil ontheffing verlenen op grond van de Wet Natuurbescherming. . We kwamen hier bij toeval achter via het provinciaal blad van Gelderland En in augustus 2023 hebben we bij de provincie bezwaar gemaakt tegen deze ontheffing. We hebben geen inhoudelijke reactie gehad. Begin 2024 hebben we nog eens een reminder naar de Provincie gestuurd. Wij vinden opmerkelijk dat Modiform, nu hun distributiecentrum van de baan is, het ontheffingverzoek niet hebben ingetrokken. Het houdt ons alert, want uiteindelijk is Modiform nog steeds eigenaar van de grond en wij zijn van mening dat het weidegebied onder de Wet De provincie Gelderland wil ontheffing verlenen op grond van de Wet Natuurbescherming moet blijven vallen. Dit bevestigt ons vermoeden dat er in de lobby nog volop nieuwe plannen in ontwikkeling zijn. Wat zou het mooi zijn als na deze procesevaluatie er nu eindelijk eens open kaart wordt gespeeld.	